

Gemeenteraad (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2025-0048979

Vergadering van 26 juni 2025

Gemeente Hardinxveld-Giessendam - Hardinxveld-Giessendam

Auteur: Rik van Leeuwen

Portefeuillehouder: Jan Nederveen

Keuzedocument sportvoorzieningen

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met nadere onderzoeken en de uitwerking van een gezamenlijk zwembad door de gemeenten Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht.
2. In te stemmen met de verdere uitwerking van de instandhouding, verduurzaming en de uitbreiding van sporthal De Wielewaal met één zaaldeel.
3. Een voorbereidingskrediet van € 115.000 ter beschikking te stellen in 2025 (doorlopend naar 2026) voor de verdere planvorming van een gezamenlijk zwembad, het krediet te dekken uit de algemene reserve en de begroting 2025-2028 hierop aan te passen.
4. De uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van 25 april 2024 om een voorstel te doen voor de haalbaarheid en varianten van de projecten binnenzwembad en buitenzwembad te pauzeren lopende de verkenning naar een gezamenlijk zwembad met Sliedrecht.

Inhoud

Inleiding

Het college heeft op grond van artikel 87 van de Gemeentewet, in samenhang met een belang, genoemd in artikel 5.1 van de Wet open overheid geheimhouding gelegd op bijlage 6 (locatieverkenning) bij dit voorstel.

Samenvatting

Prioriteringsopdracht ruimtelijke projecten

Op 25 april 2024 heeft de gemeenteraad het college opdracht gegeven om in de Perspectiefnota 2026-2029 een voorstel te doen voor de haalbaarheid en varianten van de volgende projecten:

- Het binnenzwembad
- Het buitenzwembad
- Sporthal De Wielewaal

Het afgelopen jaar zijn verschillende onderzoeken naar deze projecten uitgevoerd. De resultaten zijn gedeeld en toegelicht tijdens raadsbijeenkomsten op 13 februari 2025 en 20 maart 2025

Gezamenlijk zwembad

In april 2024 heeft de raad van Sliedrecht het college aldaar opgeroepen om met de gemeenten Molenlanden en Hardinxveld-Giessendam de mogelijkheid voor een gezamenlijk zwembad te verkennen. De drie gemeentes hebben besloten een gezamenlijke verkenning te doorlopen. Hieruit blijkt dat een gezamenlijke zwemvoorziening vooral voor Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht voordelen kan hebben. Voor Molenlanden ligt deelname minder voor de hand, maar zij willen ambtelijk betrokken blijven.

In de daaropvolgende periode is een aanvullend verkennend onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek toont aan dat een gezamenlijk zwembad voor Sliedrecht en Hardinxveld-Giessendam mogelijk meer

faciliteiten kan realiseren tegen lagere exploitatielasten. Dit onderzoek is gedeeld met beide gemeenteraden en op 2 april 2025 toegelicht in een gezamenlijke bijeenkomst.

Inleiding

Er zijn belangrijke kansen in het verder onderzoeken van een gezamenlijk zwembad voor de gemeenten Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht, evenals de uitbouw en verduurzaming van sporthal De Wielewaal. Uit recente onderzoeken blijkt dat beide gemeenten momenteel kampen met verouderde en energie-onzuinige zwembaden. Een gezamenlijk zwembad zou een moderne en duurzame oplossing bieden, aanzienlijke kostenbesparingen opleveren en zorgen voor een hoger bezoekerspotentieel.

Daarnaast toont het onderzoek naar sporthal De Wielewaal aan dat uitbreiding met een vierde zaaldeel van grote maatschappelijke en sportieve waarde zou zijn voor de gemeenschap. De goede bereikbaarheid van de sporthal voor basisscholen maakt het behoud van de huidige locatie wenselijk. Door te investeren in verduurzaming en uitbreiding kan de sporthal beter inspelen op de behoeften van de inwoners en bijdragen aan een gezondere en actievere levensstijl.

Gezien deze bevindingen is het van groot belang om de mogelijkheden voor een gezamenlijk zwembad en de verdere ontwikkeling van sporthal De Wielewaal grondig te onderzoeken. Dit zal niet alleen bijdragen aan de verbetering van de sport- en recreatiefaciliteiten, maar ook aan de duurzaamheid en financiële haalbaarheid op lange termijn.

De gemeenteraad wordt met dit voorstel gevraagd om in te stemmen met nadere onderzoeken en de uitwerking van een gezamenlijk zwembad en hiervoor een krediet beschikbaar te stellen. Daarnaast wordt gevraagd om in te stemmen met de nadere uitwerking van de instandhouding, verduurzaming en uitbreiding van sporthal De Wielewaal met één zaaldeel.

De beslispunten omtrent het gezamenlijk zwembad zijn afgestemd met Sliedrecht. Het raadsvoorstel over het gezamenlijk zwembad staat in Sliedrecht op 1 juli geagendeerd.

Beoogd effect

Het uitbreiden en verrijken van de sport-, beweeg- en recreatiemogelijkheden voor de inwoners van Hardinxveld-Giessendam.

Argumenten

1.1 Nader onderzoek en verdere uitwerking van een gezamenlijk zwembad is noodzakelijk.

Om tot een definitief besluit over een gezamenlijk zwembad te komen, dienen nadere onderzoeken te worden uitgevoerd en verdere uitwerkingen te worden opgesteld. Zonder deze analyses is het niet mogelijk om een weloverwogen en verantwoord besluit te nemen.

1.1a Een gezamenlijk zwembad biedt meer faciliteiten voor inwoners dan een solitair zwembad.

Een zwembad voor twee gemeenten kan een groter verzorgingsgebied aanspreken. Inwoners bezoeken gemiddeld vier keer per jaar het zwembad. Wanneer er een gezamenlijk zwembad wordt gerealiseerd zorgt het gecombineerd inwonersaantal van beide gemeenten al voor meer bezoekers. Het is daardoor mogelijk om meer faciliteiten te realiseren binnen de kaders van een haalbare en realistische exploitatie.

Een gezamenlijk zwembad voor een gecombineerde bevolking van zo'n 50.000 inwoners mag rekenen op 175.000 tot 200.000 bezoeken per jaar. Bij het hogere bezoekersaantal past een groter zwembad met meer faciliteiten. Omgekeerd trekt een nieuw bad met meer faciliteiten ook meer bezoekers aan, ook van buiten de gemeenten.

Op basis van deze aantallen wordt er een gezamenlijk zwembad beoogd met een 8 banen bad (25 bij 21 meter), een doelgroepen bad (10 bij 20 meter), een tribune en verenigingsruimte, een horecavoorziening, 2 passief verwarmde buitenbaden (25 bij 15 meter en een peuterbad), een glijbaan, speelvoorzieningen en een ruime ligweide.

1.1b Een gezamenlijk zwembad heeft per gemeente lagere exploitatielasten dan ieder een solitair zwembad.

De beide zwembaden hebben nu - 's avonds - een gemiddelde bezettingsgraad van 66%. Dat is vrij laag, zeker als wordt bedacht dat een groot deel van de avonden gebruikt worden voor banen zwemmen. Banen zwemmen is relatief makkelijk anders in te delen. In de opzet met een wedstrijdbad met acht banen zou de bezettingsgraad uit kunnen komen op 83%.

Een zwembad is in de regel een kostbare voorziening voor de gemeente. Elk bezoek aan De Lockhorst wordt door de gemeente Sliedrecht gesubsidieerd met € 7,75, terwijl de gemeente Hardinxveld-Giessendam in 2023 € 15,45 bijdraagt voor elk bezoek aan De Duikelaar. Beide zwembaden gebruiken naar de normen van 2025 veel energie, waarbij De Lockhorst per bezoek 1,35 m³ gas verbruikt en De Duikelaar ongeveer 2 m³ gas per bezoek.

Nieuwe zwembaden worden in de regel gasloos opgeleverd, wat de invloed van de energieprijzen op de exploitatie van zwembaden vermindert, het exploitatietekort verkleint en de CO2 uitstoot verminderd. Zoals toegelicht in de rapportage is een gezamenlijk zwembad voor beide gemeenten duidelijk de goedkopere optie. Door de zwembaden te combineren, kunnen de gemeenten profiteren van schaalvoordelen en lagere exploitatiekosten, wat uiteindelijk leidt tot een efficiëntere en duurzamere oplossing voor beide gemeenschappen.

Op basis van de rapportage kan de conclusie worden getrokken dat een gezamenlijk zwembad tot de laagste exploitatielast leidt voor beide gemeenten.

1.1c Een gezamenlijk zwembad zal op de gemeentegrens liggen.

Uit het onderzoek blijkt dat er sprake is van een regionale zwemmarkt en dat er al gereisd wordt naar zwembaden in de regio. Gezien de ontwikkeling van de Blauwe Zoom en 't Oog, is de positionering van een gezamenlijk zwembad aan de westkant van Hardinxveld-Giessendam voor het merendeel van de inwoners gunstig. Dit zal verder onderzocht worden in het locatieonderzoek om te garanderen dat de locatie optimaal bereikbaar is voor alle inwoners.

2.1 Verdere uitwerking van de instandhouding, verduurzaming en de uitbreiding van sporthal De Wielewaal met één zaaldeel is essentieel.

Om tot een definitief besluit over de instandhouding, verduurzaming en de uitbreiding van sporthal De Wielewaal met één zaaldeel te komen, moet er een verdere uitwerking worden opgesteld. Zonder deze analyses is het niet mogelijk om een weloverwogen en verantwoord besluit te nemen.

2.1a De uitbreiding van sporthal De Wielewaal met één zaaldeel zorgt voor meer sport- en beweegmogelijkheden voor inwoners.

Uit een behoefteonderzoek onder de sportverenigingen die gebruik maken van sporthal De Wielewaal blijkt een concrete behoefte aan uitbreiding van capaciteit. Basketbalvereniging Rivertrotters en volleybalvereniging OKK'70 hebben momenteel gezamenlijk een tekort van 32,5 uur aan trainings- en wedstrijdcapaciteit. Daarnaast is van korfbalvereniging de Vriendenschaar bekend dat er een capaciteitstekort is tijdens de courante uren.

De uitbreiding met 1 zaaldeel zorgt voor 35u aan trainings- en wedstrijduren die door de verschillende verenigingen gevuld worden met een divers sport- en beweegaanbod voor jong en oud. Hierdoor zullen meer inwoners worden gestimuleerd om te sporten en bewegen.

3.1 Voorbereidingskrediet is noodzakelijk voor de bekostiging van nadere onderzoeken en de uitwerking van een gezamenlijk zwembad.

Dit krediet is nodig om de benodigde onderzoeken en uitwerkingen te financieren, zodat er een goed onderbouwd en haalbaar plan kan worden ontwikkeld. De onderzoeken moeten worden uitgevoerd door externe partijen die beschikken over de specifieke expertise en ervaring.

Kanttekeningen

1.1 De locatie specifieke kosten zijn nog niet in beeld gebracht

De verwachte kosten voor verwerving, ontsluiting en bouwrijp maken van grond, evenals de opbrengsten van de huidige locaties, zijn onderdeel van het uit te voeren onderzoek.

1.1a Een gezamenlijk zwembad met een andere gemeente vereist meer afstemming in zowel de verkenning als de exploitatie dan een gemeentelijk project.

Tot nu toe verloopt de samenwerking echter uitstekend en worden er geen problemen verwacht. De betrokken gemeenten hebben bewezen effectief te kunnen samenwerken, met duidelijke afspraken

om de complexiteit te beheersen. Bij de exploitatie van een gezamenlijk zwembad is de gemeente niet langer de enige eigenaar, wat leidt tot een gedeeld belang en de gezamenlijke ambitie om zoveel mogelijk te realiseren voor de inwoners. Regionale samenwerking op vele vlakken toont aan dat gezamenlijke projecten succesvol kunnen zijn. In het vervolgonderzoek zal worden onderzocht welke beheervorm het meest geschikt is voor een gezamenlijk zwembad.

3.1 Het kostenoverzicht van de ruimtelijke projecten uit de prioriteringsopdracht wordt in de Perspectiefnota 2026-2029 opgenomen.

Door een voorbereidingskrediet van €115.000 toe te kennen wordt hier een voorschot op genomen.

Financiële informatie

Dekking kosten verdere verkenning gezamenlijk zwembad:

De kosten voor de verdere uitwerking van de bovengenoemde onderzoeken en bijbehorende projectbegeleiding tot aan een definitief ontwerp worden ingeschat op € 230.000. Het voorstel aan beide gemeenteraden is om € 115.000 beschikbaar te stellen voor deze werkzaamheden. De financiële afwikkeling verloopt via de gemeente Sliedrecht.

De kosten voor de bijkomende ambtelijke ondersteuning zijn niet in dit bedrag opgenomen en worden gedekt door de gemeente waar de ambtenaren werkzaam zijn. Na besluitvorming door de gemeenteraden zullen deze afspraken vastgelegd worden in een intentieovereenkomst tussen beide colleges.

Binnen de begroting 2025-2028 is geen dekking voor deze kosten voorzien. Voorgesteld wordt om een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 115.000. Conform de financiële verordening wordt het krediet in 5 jaar afgeschreven. Doordat geen dekking is voorzien, wordt voorgesteld om het krediet te dekken uit de algemene reserve.

Dekking kosten nadere uitwerking instandhouding, verduurzaming en uitbreiding sporthal de Wielwaal met één zaaldeel:

De kosten van de nadere uitwerking van de verduurzaming en de uitbreiding van sporthal De Wielewaal met één zaaldeel worden gedekt vanuit het onderzoeksbudget 'Prioritering ruimtelijke projecten 2025', dat door de gemeenteraad bij de Perspectiefnota 2025-2028 beschikbaar is gesteld.

Participatie

Het afgelopen jaar zijn verschillende sportverenigingen gevraagd om input te leveren voor de onderzoeken naar binnenbad de Duikelaar, sporthal De Wielewaal en het gezamenlijk zwembad. Daarnaast zijn meerdere gesprekken gevoerd met bestuursleden van diverse sportverenigingen. Voor het vervolgonderzoek naar een gezamenlijk zwembad wordt de mening van de bewoners gepeild via een enquête, waarin vragen worden gesteld over gewenste voorzieningen en bereidheid om te reizen.

Voor de nadere uitwerking van de instandhouding, verduurzaming en uitbreiding van sporthal De Wielewaal met één zaaldeel zullen verschillende gebruikers worden betrokken bij de ontwikkeling van een voorlopig ontwerp.

Communicatie

Het communicatieplan richt zich op het informeren van inwoners, belangstellenden en de pers over het proces en de besluitvorming over een voorbereidingskrediet. Communicatiemiddelen zoals websites, de gemeentepagina en social media worden ingezet om de doelgroepen te bereiken. Na de besluitvorming wordt verdere procesinformatie gedeeld, afhankelijk van de uitkomst. Bij een positief besluit wordt een behoefteonderzoek uitgevoerd om de wensen voor het zwembad verder te onderzoeken.

Vervolg

Gezamenlijk zwembad:

Om te komen tot een definitief besluit over een gezamenlijk zwembad dienen nadere onderzoeken te worden uitgevoerd en verdere uitwerkingen te worden opgesteld. In deze uitwerking dienen vier onderwerpen verder verkend te worden.

Allereerst wordt de basis van het onderzoek verbreed door een second opinion te laten uitvoeren op de businesscase en het bezoekerspotentieel van een gezamenlijk zwembad. Om het bezoekerspotentieel voor een gezamenlijk zwembad te onderzoeken, moeten we zowel de lokale als

regionale behoefte analyseren. Daarnaast is het belangrijk om een risicoanalyse uit te voeren met betrekking tot de ontwikkelingen in omliggende gemeenten. Vervolgens stellen we een ruimtelijk en functioneel programma van eisen op, gebaseerd op de verwachte bezoekersaantallen.

Ten tweede zal er een onderzoek opgezet worden om de verschillende exploitatievormen in kaart brengen. Om een gezamenlijk zwembad te beheren zal er een formele samenwerking moeten worden opgezet. De focus zal liggen op het zoeken naar een samenwerkingsvorm waar beide gemeenten zich in kunnen vinden en beide zeggenschap in hebben.

Ten derde zal er een onderzoek opgezet worden naar de gevolgen van netcongestie voor een gezamenlijk zwembad. Netcongestie is een probleem dat in beide gemeenten speelt en effect kan hebben op een toekomstige ontwikkeling.

Als laatste zullen de locaties onderzocht worden om te komen tot een locatiekeuze. Voor alle locaties zal er onderzoek gedaan worden naar de verkeerssituatie, de watercompensatie, milieueffecten zoals stikstof en bestaande kabels en leidingen in het gebied. Per locatie zal er gekeken worden of er additionele onderzoeken dienen te worden uitgevoerd voor individuele zoekgebieden. Het resultaat van de onderzoeken wordt meegenomen in het afwegingskader voor het zwembad. Een voorbeeld van een afwegingskader is hieronder opgenomen.

VOORBEELD

	optie 1	optie 2	optie 3
prijs (locatie specifiek)			
beschikbaarheid locatie			
bereikbaarheid / verkeer/ OV			
snelheid van realisatie			
netcongestie			
politiek/maatschappelijk			
mogelijkheid aanvullend programma			

Sporthal de Wielewaal:

Om te komen tot een definitief besluit over de instandhouding, verduurzaming en de uitbreiding van sporthal De Wielewaal met één zaaldeel moet er een verdere uitwerking worden opgesteld. In deze uitwerking dienen 3 onderwerpen verder verkend te worden.

Allereest wordt de basis van het onderzoek verbreed door een second opinion te laten uitvoeren op de businesscase instandhouding, verduurzaming en uitbreiding van de sporthal met één zaaldeel. Hierbij zal er ook onderzoek gedaan worden naar de gevolgen van de uitbreiding op de parkeervoorzieningen rondom de sporthal en de gevolgen op het naastgelegen trapveldje. Ook zal er net als bij het gezamenlijk zwembad gekeken worden naar de gevolgen van netcongestie en het effect wat het heeft op de toekomstige ontwikkeling.

Ten tweede zal er een constructief/bouwkundig onderzoek uitgevoerd worden om te bekijken of uitbreiding van de bestaande sporthal haalbaar is.

Tot slot zal er een voorlopig ontwerp gemaakt worden.

Bestuurlijk proces

Met het goedkeuren van beide gemeenteraden kan gestart worden met het aanbesteden (indien nodig) en uitvoeren van de benodigde onderzoeken. Deze onderzoeken zullen leiden tot een locatiekeuze voor het gezamenlijk zwembad, die ter goedkeuring wordt voorgelegd. Wat betreft de sporthal de Wielewaal zullen de onderzoeken resulteren in een kredietvoorstel, afhankelijk van keuzes

die de raad maakt bij de behandeling van de Perspectiefnota 2026-2029. Naar verwachting zullen beide besluiten eind 2025 worden voorgelegd aan de raad.

Openbaar

Ja

Bijlagen

1. Rapport doorontwikkeling Sporthal De Wielewaal - Hardinxveld-Giessendam
2. Rapport toekomst zwembad De Duikelaar - Hardinxveld-Giessendam 24nov25
3. Second opinion plan heropening buitenbad De Duikelaar - Hardinxveld-Giessendam
4. Presentatie T@B heropenen buitenbad De Duikelaar. 02okt2024
5. Voortgangsrapportage gezamenlijk zwembad 01april2025
6. GEHEIM Bijlage Locatieverkenning